

Handhaving openbare overlast. Plein Meetjeslandstraat Hoboken.

Feiten en context

Op 20 mei 2018 werd het nieuw aangelegd plein aan het kruispunt van de Meetjeslandstraat en de Lageweg in Hoboken geopend.

Sinds de opening van het plein ontvingen buurtregie, de lokale politie en het district Hoboken van buurtbewoners talrijke meldingen van openbare ordeverstoringen. Volgende klachten komen steeds terug:

- De speeltuin wordt overrompeld, hij trekt teveel kinderen aan.
- De speeltuin veroorzaakt geluidsoverlast voor de aanpalende huizen.
- Er is te weinig ouderlijk toezicht.
- Er komen jongeren samen die tot laat blijven zitten en zouden dealen.
- De kinderen en jongeren laten afval achter op de grond in plaats van de voorziene papiermanden te gebruiken.
- De bewoners voelen zich geïrriteerd door de oudere kinderen en jongeren: er wordt onder meer met lavasteentjes tegen hun huis gegooid.

Om tegemoet te komen aan de verschillende klachten heeft de stad, in samenspraak met het district Hoboken, verschillende acties ondernomen. Zo werd er onder meer begeleiding door jeugdwerking voorzien, werden de twee grootste speeltuigen weggehaald en werden de lavastenen verwijderd. Verder werden er meerdere plaatsbezoeken en bewonersvergaderingen georganiseerd.

Deze inspanningen ten spijt ontving de burgemeester op 23 augustus 2018 een schrijven van meester Cnudde, de raadsman die de belangen van een aantal buurtbewoners vertegenwoordigt. In dit schrijven stelt meester Cnudde dat haar cliënten lijden onder de totaal ondraaglijke en niet aflatende geluidshinder ten gevolge van het gebruik en de akoestische kenmerken van het nieuwe plein. De buurtbewoners wensen dat al het nodige wordt gedaan om hun woon- en leefklimaat op korte termijn te normaliseren.

Ter staving van de aangeklaagde geluidshinder werd het verslag van de heer Luc Geens van Andantego cvoa overgemaakt. Het betreft een deskundig onderzoek dat werd uitgevoerd om de geluidsimpact van het plein te evalueren conform het VLAREM en de principes van de hinderbeoordeling.

De heer Luc Geens van Andantego cvoa stelt in zijn verslag het volgende:

“Geluidshinder ontstaat als het ‘normale’ omgevingsgeluid verstoord wordt. Om die reden wordt in de milieuwetgeving uitgegaan van het stand still-principe, ook wat

geluid betreft. De geluidsnormen uit Vlarem zijn dusdanig geformuleerd dat het oorspronkelijk omgevingsgeluid niet of nauwelijks wordt beïnvloed door vergunningsplichtige activiteiten of bronnen.

Het is dus logisch om hetzelfde principe te hanteren voor de hinderbeoordeling door activiteiten die omwille van hun aard of omvang niet onder de milieuwetgeving vallen. In dat geval zou een activiteit beoordeeld worden 'naar analogie' met een klasse 3-inrichting (administratieve indeling, nl. meldingsplichtige inrichtingen). Het zou immers onredelijk zijn dat een activiteit van een niet-ingedeelde activiteit, meer geluid zou mogen produceren dan een inrichting die wel meldingsplichtig is."

Het onderzoek werd uitgevoerd op basis van in-situ geluidsmetingen aan omliggende woningen. De heer Geens komt tot de volgende conclusies:

- *"De metingen van het oorspronkelijk omgevingsgeluid geven aan dat de buurt rond het speelplein, bij afwezigheid van activiteiten op het speelplein, kan beschouwd worden als een rustige woonwijk.*
- *De meetresultaten tonen aan dat de invloed van het speelplein op het geluidsklimaat nabij de omliggende woningen overduidelijk is. Dat was ook te verwachten op basis van de uitgevoerde indicatieve berekeningen die voorafgaand aan de metingen werden uitgevoerd.*
- *De invloed van het speelplein ligt ver boven de algemene milieukwaliteitsnormen en richtwaarden van Vlarem en het DABM.*
- *Beoordelingen van de hinderkansen op basis van toenames van het omgevingsgeluid door activiteiten op het speelplein t.o.v. het oorspronkelijk omgevingsgeluid, tonen aan dat er vrijwel continu hinder optreedt. De hinder kan volgens het gehanteerde beoordelingskader effectief als matig beschouwd worden op de ogenblikken dat de omwonenden de geluidssituatie eveneens als matig beleven tot zeer significant negatief op de ogenblikken dat de geluidssituatie door de omwonenden als irritant en ergerlijk wordt ervaren.*
- *De metingen geven aan dat de meeste hinder optreedt met een beoordeling als (meer dan) zeer significant negatief in de periodes van 18h tot (na) 22h. Maar er werd ook overwegend in die periodes gemeten."*

De stad heeft het rapport opgesteld door Andantego in een tweede lezing laten evalueren door een erkend milieudeskundige, discipline geluid en trillingen, van Tractebel Engineering nv. Deze tweede lezing bevestigt de conclusies van de heer Geens.

Procedure

De burgemeester treedt op als bestuurlijke overheid en meer bepaald in het kader van artikel 64 van het gemeentedecreet en de artikelen 133 en 135 §2 van de Nieuwe Gemeentewet.

De beginselen van behoorlijk bestuur en artikel 135 §2 van de Nieuwe Gemeentewet zijn van toepassing.

Juridische grond

Regelgeving bevoegdheid

De burgemeester treedt op als bestuurlijke overheid en meer bepaald in het kader van de artikelen 133 en 135 §2 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 64 van het Gemeentedecreet.

Overeenkomstig artikel 133 is de burgemeester in het bijzonder belast met de uitvoering van de politiewetten, de politiedecreten, de politieordonnanties, de politieverordeningen en de politiebepalingen en is hij de verantwoordelijke overheid inzake de bestuurlijke politie op het grondgebied van de gemeente.

Overeenkomstig artikel 135 §2 van de Nieuwe Gemeentewet kan de burgemeester alle nodige maatregelen nemen om de openbare veiligheid, gezondheid en rust te garanderen en alle vormen van overlast tegen te gaan.

Regelgeving openbaarheid

Dit besluit ligt niet ter inzage ingevolge de artikelen 13, 2° en 14, 4° van het Decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Argumentatie

Openbare ordeverstoring

De gemeentelijke overheid heeft tot taak de openbare veiligheid, gezondheid en rust van haar inwoners te waarborgen op haar grondgebied. De gemeentelijke overheid moet alle inbreuken op de openbare orde met inbegrip van overlast doen ophouden en het risico hierop zoveel mogelijk beperken.

In de omzendbrief van 22 juli 2014 waarbij uitleg wordt verschaft bij de nieuwe regelgeving aangaande de gemeentelijke administratieve sancties verwijst men voor een definitie van het begrip 'openbare overlast' naar de omzendbrief OOP30bis van 3 januari 2005. Hierin wordt openbare overlast omschreven als: *"de openbare overlast heeft betrekking op, voornamelijk individuele, materiele gedragingen die het harmonieuze verloop van de menselijke activiteiten kunnen verstoren en de levenskwaliteit van de inwoners van een gemeente, een wijk, een straat, kunnen beperken op een manier die de normale druk van het sociale leven overschrijdt."*

Openbare overlast kan dan ook beschouwd worden als een lichte vorm van verstoring van de openbare rust, veiligheid, gezondheid en zindelijkheid."

Zowel de uitgevoerde geluidsstudie als de meldingen en klachten tonen aan dat de inrichting van het plein en het hieraan gekoppelde geluidsniveau de levenskwaliteit van de wijk verstoort en dit ver buiten de grenzen van wat normaal aanvaardbaar is.

Het gevoerde onderzoek door Andantego cvoa toont aan dat de inrichting van het plein leidt tot een ernstige verstoring van de openbare rust van de buurtbewoners. Uit de uitgevoerde metingen blijkt dat het gemiddeld geluidsniveau boven de richtwaarden en algemene milieukwaliteitsnormen ligt en zonder enige twijfel boven deze van een rustige woonwijk.

De metingen werden uitgevoerd op het terras aan de zijkant van de woning Meetjeslandstraat 2, op de terrassen van het gelijkvloers en van de eerste verdieping van het gebouw op de Lageweg 192, alsook voor het raam op kipstand op de eerste en tweede verdieping van de woning Meetjeslandstraat 2A.

Zelfs bij metingen binnenshuis met een raam op kipstand, op een moment dat er slechts een tiental kinderen op het plein aan het spelen waren, lag het gemiddeld meetresultaat en specifiek geluid boven de richtwaarden en algemene milieukwaliteitsnormen, waardoor er sprake was van zware hinder. De beoordeling van de hinderkans in functie van de wijziging tegenover het oorspronkelijk omgevingsgeluid is zeer significant negatief.

In het rapport komt men tot de conclusie dat de meetresultaten aantonen dat de invloed van het plein op het geluidsklimaat nabij de omliggende woningen duidelijk is. De invloed van het plein ligt ver boven de algemene milieukwaliteitsnormen en richtwaarden van Vlarem en het DABM. De uitgevoerde metingen tonen aan dat er vrijwel continu hinder optreedt, met een beoordeling als (meer dan) zeer significant negatief in de periodes van 18h tot (na) 22h. Met andere woorden. is hier zelfs sprake van aanzienlijke verstoring van de openbare rust.

Dit wordt bevestigd door de vele klachten en meldingen van buurtbewoners betreffende openbare ordeverstoring die de stad sinds de opening van het plein ontvangt.

Een buurtbewoner getuigde in Het Laatste Nieuws als volgt (Het laatste Nieuws 23 juni 2018):

“Ik ben geschrokken van de massa kinderen die naar hier afzakken. Ouders komen soms zelfs van het Kiel en het Valaar, zetten hun kinderen af met de auto en laten hen daarna alleen achter. Vanavond is het naar verhouding kalm. Maar meestal valt het lawaai niet te harden. Vraag het maar aan onze drie kinderen. Zij konden thuis niet meer studeren.”

“Een paar weken geleden gebeurde iets waar ik écht niet goed van was: tieners moedigden jongere kinderen aan om elkaar met bokshandschoenen tot bloedens toe op het gezicht te slaan. Ik vroeg hen te stoppen. ‘Bemoei je niet, dat is onze cultuur’, beten ze me toe.”

Uit het akoestisch verslag en de vele klachten blijkt dat er sprake is van ernstige geluidshinder, veroorzaakt door de inrichting van het plein, welke de levenskwaliteit van de buurtbewoners beperkt op een manier die de normale druk van het sociale leven overschrijdt, en dit op onaanvaardbare wijze.

Om de belangen van alle buurtbewoners te vrijwaren en de objectiviteit te garanderen, heeft de stad het deskundigenverslag van Andantego cvoa in een tweede lezing laten evalueren door Tractebel Engineering nv. Mevrouw Chris Neuteleers, erkend milieudeskundige bij Tractebel Engineering nv, komt in haar verslag van 17 september 2018 onder meer tot de volgende evaluatie van het deskundigenverslag van Andantego cvoa:

- *“Het betreft een wetenschappelijk goed onderbouwde studie om de potentiële geluidshinder van spelende kinderen in hun huidige context aan te tonen.”*
- *“De meetresultaten en de onderbouwde aftoetsing met richtwaarden voor hinderbeleving geven terecht weer dat de spelende kinderen op het plein aanleiding geven tot klachten met een hoge significantiegraad.”*

De klachten van de buurtbewoners worden dan ook geobjectiveerd door het akoestisch onderzoek en de analyse van het betreffende verslag. De stad dient dan ook de

noodzakelijke maatregelen te nemen om de overlast te doen ophouden en het risico hierop zoveel mogelijk te beperken.

Verantwoording van de maatregel

De stad heeft inmiddels verschillende acties ondernomen om het gebruik van het plein gecontroleerd te laten verlopen. Ingevolge de plaatsgesteldheid en de specifieke akoestische omstandigheden van het plein, bleken deze acties echter onvoldoende om verdere ordeverstoring te vermijden.

Op deze specifieke locatie zorgt de huidige inrichting klaarblijkelijk voor een ontoelaatbare verstoring van de openbare rust van de buurtbewoners. De speeltuigen bevinden zich op korte afstand van de huizen en er is geen geluidswerende buffer voorzien. Gelet op het feit dat het plein aan de huizen grenst, is het wegens een gebrek aan ruimte duidelijk onmogelijk om een geluidswerende buffer te voorzien.

Zelfs bij een raam op kipstand is er sprake van een zeer alarmerende drempeloverschrijding van het geluidsniveau. Hierdoor komt het woongenot van de buurtbewoners ernstig in het gedrang. Buurtbewoners geven aan dat zelfs met gesloten ramen de waargenomen overlast binnenshuis ondraaglijk is, waardoor hun woongenot ernstig verstoord wordt.

De stad Antwerpen geeft aan dat er geen discussie kan bestaan aangaande het belang van voldoende vrijetijdsruimte voor kinderen. Daarentegen blijkt uit de gevoerde studie en analyse hiervan, de klachten en meldingen, de ligging en de huidige inrichting dat het plein tussen de Lageweg en de Meetjeslandstraat hiervoor niet geschikt is. Er dient te worden nagegaan op welke manier zowel de belangen van de kinderen als de belangen van de buurtbewoners gevrijwaard kunnen worden.

Er dient te worden onderzocht op welke manier het plein een publieke functie kan krijgen zonder dat de openbare orde verstoord wordt, en zo geen openbare overlast meer mogelijk te maken. In afwachting van dit onderzoek, is het noodzakelijk om de op het plein geplaatste speeltuigen onbruikbaar te maken zodat verdere verstoring van de openbare orde en de overlast die ermee gepaard gaat vermeden wordt.

Besluit

Artikel 1

De burgemeester geeft opdracht aan de stedelijke dienst Stadsontwikkeling/ Beheer en Onderhoud om de speeltuigen op het plein aan het kruispunt Meetjeslandstraat – Lageweg te Hoboken binnen de termijn van twee weken onbruikbaar te maken.

Artikel 2

De burgemeester beslist dat de maatregel vermeld onder artikel 1 van kracht blijft tot er een nieuwe invulling aan het plein wordt gegeven, waarbij voorafgaand gunstig advies werd verleend betreffende congruentie met de openbare orde door de stedelijke dienst Sociale Planning, Stadstoezicht en de Lokale Politie Antwerpen.

Artikel 3

De burgemeester brengt het district Hoboken, Marneflaan 3, 2660 Hoboken in kennis van dit besluit.

Artikel 4

Dit besluit treedt onmiddellijk bij betekening ervan in werking.

Artikel 5

Tegen deze beslissing kan een beroep ingesteld worden door binnen de zestig (60) dagen na ontvangst een verzoekschrift tot schorsing of vernietiging in te dienen bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het ondertekende verzoekschrift kan aangetekend verzonden worden aan de griffie van de Raad van State, Wetenschapsstraat 33, 1040 Brussel of elektronisch ingediend worden via <http://eproadmin.raadvst-consetat.be>

Gemaakt te Antwerpen op 15 oktober 2018

Voor de algemeen directeur
bij machtiging van 22 december 2017
de bedrijfsdirecteur

Bart Bruelemans

de burgemeester

Bart De Wever